

Austrheim kommune
Sætre marka 2
5943 Austrheim

Merknader til planstrategi for Austrheim kommune 2020-2024

I høyringsutkastet legg rådmannen på side to stor vekt SN sine berekraftsmål som «overordna styringsmål» for samfunns- og arealplanlegginga. Å «stansa tap av naturmangfald og klimaendringar» blir på side tre framheva som ei sentral kommunal oppgåve. Ei stor utfordring i Austrheim blir «å skapa eit økologisk berekraftig samfunn» (side 9). Berekraft skal vera ein «premiss» for utviklinga i kommunen, der det blir viktig å sjå «økologisk, økonomisk og sosial berekraft i ein samanheng» (side 10) og «skapa eit samfunn som tek overordna miljøomsyn, sikrar miljø- og naturressursar mot nedbygging og forureining og bidreg til å redusera og førebyggja klimaendringar».

Det er prisverdig at kommunen legg stor vekt på berekraftmåla som overordna mål og premissar for planstrategien. At kommunen følgjer opp med å prioritera kommunedelplan for naturmangfald og revisjon av klima- og energiplan er i så måte positivt.

Likevel er det skuffande at kommunen ikkje i større grad forpliktar seg til dei visjonane som vert presenterte. Det gjeld i sær i tilnærminga til dei mange innspela om kommuneplanrevisjon med tilbakeføring av Øksnesmarka til LNF-status, men òg målet om temaplan mot attgroing som kommunestyret gjennom samfunnsdelen har forplikta seg til.

Nordhordland UNESCO Biosfæreområde, som Austrheim kommune er tilslutta, vedtok 17.09.20 strategi for berekraftig utvikling i Nordhordland 2020-2024. Strategien forpliktar sjølvstendig også Austrheim og bør liggja til grunn for kommunen si planlegging. Naturvernforbundet Nordhordland bed difor om at strategien vert innarbeidd i planstrategien. Satsingsområdet «Heilskapleg forvaltning av landskapet» har stor relevans for Austrheim, men òg fleire av dei andre satsingane.

I innleiinga til høyringsutkastet skriv rådmannen følgjande: «Berekraftsmåla vil vera ein del av kommunen sitt overordna styringsmål, og det må etablerast eit system som sikrar at berekraftsmåla blir følgt opp i praksis». Dette høyrer bra ut. Men korleis skal dette systemet etablerast og fungera? Vi bed om at dette blir klargjort i planstrategien.

Planbehov

I innspel til revisjon av planstrategi av 27.01.20 (vedlagt) har Naturvernforbundet Nordhordland ønskt følgjande planar:

1. Kommuneplanrevisjon med tilbakeføring av N18 Øksnesmarka til LNF-status
2. Kommunal plan mot attgroing
3. Interkommunal plan for sjøareal i regionen
4. Revisjon av energi- og klimaplan for Austrheim
5. Kommunedelplan for naturmangfald

Denne prioriteringa står ved lag. For grunngjeving, vert det synt til innspelet (vedlagt).

Når det gjeld kommunen sin eigen prioritering, har vi desse kommentarane:

Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv

Friluftsliv må få høg prioritet. I sær gjeld det opplevingsbasert friluftsliv knytt til naturverdiar på land og sjø. Ein bør rusta opp stiar og turveggar og rydda og gjenopna gamle ferdselsveggar. Slik satsing vil ha positiv effekt på folkehelsa og skapa større kunnskap, forståing og respekt for landskap og naturmangfald.

Kommunedelplan for naturmangfald

Planen må føra til grundig registrering og kartlegging av artar og naturtypar slik at kunnskapsgrunnlaget i dei kommunale planane blir betre enn i dag. Det bør vera mogleg i ein liten kommune som Austrheim. I planen må ein vera særleg merksam på raudlista og svartelista artar og naturtypar, ikkje minst kystlynghei, kystmyr og naturbeitemark og attgroing med sitkagran og andre framamdartar. Det vert elles vist til innspelet av 27.01.20. Det er særst positivt at kommunen at kommunen prioriterer denne planen, men i høyringsdokumentet saknar vi ein presentasjon av kva planen inneber. Det må koma klarare fram i planstrategien.

Klima- og energiplan

Planen må ha særleg fokus på energibruken. Den reinaste energien er den vi ikkje brukar. Det betyr m.a. meir sykkel og gange, et betre kollektivtilbod og desentraliserte tilbod med korte reiseavstandar. Vindindustri må kommunen seia nei til. Det vert elles vist til innspelt av 27.01.20.

Landbruksplan

Rådmannen ønskjer ikkje å utarbeida kommunal plan mot attgroing slik han etter vårt syn er forplikta til gjennom samfunnsdelen. I staden meiner han det «er eit tema som bør koma i landbruksplanen». Vi er usamde i denne vurderinga. Eit kommunestyrevedtak er bindande for rådmannen. Det er dessutan stor risiko for at tema som biologisk mangfald og naturvern vert nedvurderte. Om temaplan mot attgroing likevel skal innarbeidast i landbruksplanen, er det avgjerande at dei føringane som ligg i samfunnsdelen i høve til attgroing vert inkluderte.

I landbruksplanen er det viktig å prioritera utmarksbeite og småskala jordbruk som del av landskaps- og naturforvaltninga. I den samanhengen vil vi særleg peika på biosfæresatsinga «Heilskapleg forvaltning av landskapet» og Naturvernforbundet sine eigne prosjekt «Bevaring gjennom skjøtsel» og «Rydd ein holme», alle nyttige samarbeidsprosjekt som kan innarbeidast i landbruksplanen.

Områderegulering/reguleringsplan for Fosnstraumen

Det går ikkje fram av høyringsdokumentet kva som er tanken bak denne reguleringa. Området har store natur- og kulturhistoriske verdiar og er mykje nytta til friluftsliv, sjørelatert, men òg knytt til steinalderstiane på begge sider av Fosnstraumen. Samstundes er det spennande prosjekt på gang med restaurering av kystlynghei og naturbeitemark på Rapeneset, initiert av Naturvernforbundet med støtte frå Fylkesmannen, Vestland fylkeskommune, Alver kommune og Nordhordland UNESCO Biosfæreområde.

Ei «heilskapleg forvaltning» slik biosfæreprosjektet legg opp til (sjå over), kan realiserast gjennom nettopp ei områderegulering slik kommunen i samarbeid med Alver ønskjer. Det er viktig at ei slik regulering vert gjort med omsyn til natur-, kultur- og landbruksverdiar og utan store utsprengingar og fyllingar. Fjerning av sitkagran og buskfuru for restaurering av kystlynghei og naturbeitemark må få høg prioritet.

Fosnstraumen har etter vårt syn nasjonal verdi.

Jan Nordø
leiar i Naturvernforbundet Nordhordland

